

Publicatie van het Ministerie van
Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Productie
Leo Wijnhoven/Hans Toet

Vormgeving
Wim Zaat, Moerkapelle

Fotografie: Bart Versteeg

Druk
Zuidam & Zonen B.V. Woerden

Uitgave
April 2006

zie ook: www.minocw.nl/bekostigingvo/

OCW36.026/500

Lumpsumbekostiging voor het praktijkonderwijs

O N D E R
N O S S I M
L T U U R
N E T E M
S C H A P

1 augustus 2006:

Lumpsumbekostiging voor het praktijkonderwijs

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	5
2.	Lumpsumbekostiging VO	6
3.	Personele bekostiging	7
	a. Systematiek	
	b. Overlopende personeelskosten 2006	
	c. Arbeidsvoorwaarden	
4.	Materiële bekostiging	10
5.	Betaalritme	11
6.	Vervangingsfonds	12
7.	Participatiefonds	13
8.	Leerlingen met een taalachterstand	14
9.	Onderwijsnummer	15
10.	Overgangsregeling	16
11.	Jaarverslag over 2006	18
	Bijlage 1: Overzicht bekostigingsparameters personele bekostiging	21
	Bijlage 2: Voorbeeldberekening personele bekostiging	22
	Bijlage 3: Voorbeeldberekening materiële bekostiging	23
	Bijlage 4: Literatuur/Links	24

1. Inleiding

Met ingang van 1 augustus 2006 gaan de ongeveer honderd scholen voor praktijkonderwijs met declaratiebekostiging over op de lumpsumbekostiging VO. Hiermee wordt een belangrijke mijlpaal bereikt in de geschiedenis van het praktijkonderwijs die teruggaat tot 1998. In 1998 is de basis gelegd voor de samenvoeging van het voormalige speciaal voortgezet onderwijs met het voortgezet onderwijs. Dit samenvoegingproces, waaruit het praktijkonderwijs is voortgekomen, is in 2002 afgerond. Tot op heden kende het voortgezet onderwijs afdelingen praktijkonderwijs verbonden aan vmbo-scholen en zelfstandige scholen voor praktijkonderwijs met lumpsumbekostiging en declaratiebekostiging. De laatste categorie gaat nu dus ook over op de lumpsumbekostiging en valt vanaf 1 augustus 2006 onder dezelfde wet- en regelgeving als de huidige zelfstandige scholen voor praktijkonderwijs met lumpsumbekostiging. De overgang is naast een technische omzetting vooral een inhoudelijk proces waarbij het bestuur meer beleidsvrijheid krijgt om binnen de nieuwe financiële kaders keuzes te maken. Om die keuzes weloverwogen en zo risicoloos mogelijk te maken is in de afgelopen tijd fors geïnvesteerd in het flankerend beleid. Het ging hierbij niet alleen om het faciliteren van de scholen maar vooral om het in de breedste zin ondersteunen, adviseren en informeren van degenen die het meest direct bij dit proces betrokken zijn, zoals directeuren, schoolbestuursleden en leden van medezeggenschapsraden. Het flankerend beleid wordt uitgevoerd door de projectorganisatie lumpsum praktijkonderwijs waarin naast de Vereniging Landelijk Werkverband Praktijkonderwijs (LWPrO) ook diverse besturen- en vakorganisaties participeren. Via een jaarlijkse monitoring, uitgevoerd door ECORYS, is de voortgang bewaakt en zijn, voorzover noodzakelijk, tijdens het uitvoeringstraject accenten verlegd. Op basis van de tweede rapportage is de verwachting gerechtvaardigd dat de meeste schoolbesturen van scholen voor praktijkonderwijs goed voorbereid zijn op de overgang naar de lumpsumbekostiging. Voor het zover is worden er eerst allerlei mechanismen in werking gezet om de overgang soepel te laten verlopen. In de volgende onderdelen is toegelicht waarmee u in de loop van 2006 te maken zult krijgen.

2. Lumpsumbekostiging VO

De lumpsumbekostiging is per 1 januari 2006 vereenvoudigd. Een van de maatregelen betreft o.a. de omzetting van bekostiging per schooljaar naar kalenderjaar. Door deze maatregel is de groeiregeling voor het praktijkonderwijs afgeschaft. Deze is door de omzetting naar bekostiging op kalenderjaar overbodig geworden.

Het overgaan van schooljaar op kalenderjaar houdt namelijk in dat de scholen al drie maanden na de telling van de leerlingen (die op 1 oktober plaatsvindt) de bekostiging voor die leerlingen ontvangen. Dat betekent dat scholen sneller worden bekostigd op het juiste niveau. Scholen met stijgende leerlingaantallen hoeven dus minder lang op hun geld te wachten, scholen waarvan het aantal leerlingen daalt, moeten eerder kostenbeperkende maatregelen nemen. Met ingang van 1 augustus 2006 krijgt u te maken met de kalenderjaarbekostiging. Niet alleen de reguliere bekostiging gaat over op kalenderjaar, ook de aanvullende bekostiging is met ingang van 1 januari 2006 overgegaan op kalenderjaar. Die bekostiging is geregeld via ministeriële regelingen. Welke aanvullende bekostiging vanaf 1 augustus 2006 gaat wijzigen, komt te vervallen dan wel voor u van toepassing is, wordt in het voorjaar bekend gemaakt in een publicatie, de zgn. bezemregeling.

Begin mei 2006 ontvangt u een bekostigingsbrief waarin de reguliere personele en materiële bekostiging voor de periode 1 augustus 2006 tot en met 31 december 2006 is vermeld. De basis voor deze bekostiging wordt gevormd door de leerlingtelling (ILT) van 1 oktober 2005. In de loop van 2006 kan de bekostigingsbrief voor 2006 nog aangepast worden als gevolg van een bijstelling van de desbetreffende bekostigingsbedragen of door wijziging van het aantal te bekostigen leerlingen naar aanleiding van de accountantscontrole. Medio december 2006 ontvangt u, op basis van de leerlingentelling van 1 oktober 2006, de bekostigingsbrief voor het kalenderjaar 2007.

3. Personele bekostiging

3.a. Systematiek

De berekening van de reguliere personele bekostiging in het voortgezet onderwijs leidt van het aantal leerlingen tot een normatieve formatie, uitgedrukt in formatieplaatsen of fulltime equivalenten (fte's).

Door vervolgens de normatieve formatie te vermenigvuldigen met de gemiddelde personeelslast (GPL) die bij deze schoolsoortgroep hoort wordt de reguliere personele bekostiging vastgesteld. Het voortgezet onderwijs kent vier schoolsoortgroepen. Een zelfstandige school voor praktijkonderwijs valt onder schoolsoortgroep één (bijlage 1).

De omvang van de normatieve formatie wordt bepaald door ratio's (aantal leerlingen per fte, afhankelijk van de personeelscategorie en schoolsoortgroep) en een vaste voet. Het aantal leerlingen op 1 oktober van het voorafgaande kalenderjaar is bepalend. De ratio's en vaste voeten zijn vastgelegd in het Formatiebesluit WVO.

Voor directie en onderwijzend personeel gelden afzonderlijke bedragen voor de gemiddelde personeelslast (GPL) per schoolsoortgroep. Het bekostigde salaris (incl. werkgeverslasten) van een directeur van een mavo is anders dan dat van een directeur van een brede scholengemeenschap. En het bekostigde salaris van een leraar is weer anders dan dat van een directeur.

Voor onderwijsondersteunend personeel geldt voor alle schoolsoortgroepen dezelfde gemiddelde personeelslast. De bedragen voor de landelijke gemiddelde personeelslast worden jaarlijks bekend gemaakt in een ministeriële regeling en gepubliceerd in de Staatscourant.

De ratio voor de categorieën directie en onderwijsondersteunend personeel (zoals conciërges en administratief personeel) is voor alle vier schoolsoortgroepen gelijk. Voor leraren is de normatieve verhouding afhankelijk van de schoolsoorten die in de school voorkomen.

Ten slotte de vaste voet: elke school krijgt een basisformatie aan onderwijzend personeel. Deze basisformatie varieert van school tot school. Zoals bekend is bij de vereenvoudiging van de bekostiging per 1 januari 2006 de vaste voet voor een school voor praktijkonderwijs al extra verhoogd met een halve formatieplaats (van ongeveer 2,14 naar 2,64 fte), daar bovenop komt per 1 augustus 2006 nog een halve formatieplaats. Als gevolg hiervan geldt voor een school voor praktijkonderwijs vanaf 1 augustus 2006 een vaste voet van 3,14 fte. In bijlage 2 is een voorbeeldberekening (conform de berekeningstool die op de website van het LWPrO is te raadplegen) opgenomen voor een zelfstandige school voor praktijkonderwijs.

3.b. Overlopende personeelskosten 2006

Het kalenderjaar 2006 is een gebroken bekostigingsjaar. Over het eerste deel van 2006, tot 1 augustus 2006, ontvangt u nog de vertrouwde declaratiebekostiging, vanaf 1 augustus 2006 ontvangt u de lumpsumbekostiging VO. In verband hiermee wordt met ingang van 1 augustus 2006 de koppeling tussen het CASO-systeem (beheersorganisatie PinkRocadePublic (PRP)) en het betaalsysteem van CFI (GEFIS) losgelaten. Dit betekent dat de feitelijke salariskosten niet meer ten laste van het ministerie van OCW gedeclareerd kunnen worden. Hiervoor in de plaats ontvangt u rechtstreeks de lumpsumbekostiging waarmee u o.a. de via CASO berekende salariskosten kunt financieren.

Als gevolg van de overgang krijgt u te maken met overlopende kosten. Dat zijn kosten, zoals

de vakantie-aanspraken over de maanden juni en juli en de sociale lasten over de maand juli, die u na de overgang per 1 augustus 2006 nog aan het eigen personeel en aan derden verschuldigd bent over de voorliggende (declaratie-)periode. Hiermee wordt bij de betaling van de personele lumpsumbekostiging, die u vanaf 1 augustus 2006 zult ontvangen, geen rekening gehouden. Om u in staat te stellen aan uw verplichtingen te voldoen wordt een voorziening getroffen. Voor de betaling daarvan wordt een ministeriële regeling gemaakt op basis waarvan u een aanvullende bekostiging ontvangt waarmee u uw overlopende kosten kunt financieren. U hoeft daar geen aanvraag voor in te dienen en de benodigde bedragen worden voor 31 december 2006 betaalbaar gesteld.

3.c. Arbeidsvoorwaarden

Tot 1 augustus 2006 zijn voor u de secundaire arbeidsvoorwaarden nog geregeld in het Rechtspositiebesluit WPO/WEC en in de decentrale CAO PO. Vanaf 1 augustus 2006 gaat u over naar de CAO VO. In de sector voortgezet onderwijs stelt de minister van OCW de primaire arbeidsvoorwaarden bij CAO vast. Over de secundaire arbeidsvoorwaarden maken in deze sector de sociale partners CAO-afspraken op decentraal niveau.

Voor het voortgezet onderwijs zijn de secundaire arbeidsvoorwaarden geregeld in de decen-

trale CAO VO. Het gaat om secundaire arbeidsvoorwaarden zoals functiewaardering, vakantie- en verlofregeling, taakbeleid, reiskostenregeling en studie- en scholingsfaciliteiten. Vanaf 1 augustus 2006 gaan deze arbeidsvoorwaarden ook voor u gelden.

Recent is een wetswijziging door de Tweede Kamer aanvaard waarin de Wet op het voortgezet onderwijs wordt gewijzigd in verband met verdere decentralisatie van de arbeidsvoorwaarden. Deze wetswijziging zal in werking treden op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip. De minister van OCW trekt zich geheel terug uit het overleg over de rechtspositie van het personeel in het voortgezet onderwijs. OCW stelt alleen vooraf vast wat de bestedingsruimte is. Werkgevers en werknemers bepalen vervolgens in onderling overleg waarvoor ze dit geld gaan gebruiken.

Het Werkgeversverbond VO moet dan ook zelfstandig het overleg gaan voeren met de centrales van onderwijspersoneel over bijvoorbeeld de algemene arbeidsduur, de salarisontwikkeling en het bovenwettelijke deel van de sociale uitkeringen. Het betreft de zogenaamde protocolonderwerpen, waarover de minister niet meer onderhandelt.

De pensioenregeling is hiervan uitgezonderd: dat overleg blijft op centraal niveau bij de Raad voor het Overheidspersoneelsbeleid. Ook de algemeen geldende rechtspositionele voorschriften (bv. de bepalingen in de Werkloosheidswet en de Wet uitbetaling loon bij ziekte of de daarop gebaseerde besluiten) blijven van toepassing op personeel in het voortgezet onderwijs.

4. Materiële bekostiging

Onder materiële exploitatie van scholen in het voortgezet onderwijs wordt verstaan: schoonmaken, onderhoud van het gebouw (binnen en buitenkant) en het terrein, middelen (inventaris en leermiddelen), administratie, beheer en bestuur (ABB), energie- en waterverbruik, loopbaanoriëntatie en -begeleiding en publiekrechtelijke heffingen, met uitzondering van belastingen op onroerende zaken. De materiële bekostiging wordt vastgesteld met behulp van het zgn. BSM, het bekostigingssysteem materieel.

Schoolbesturen ontvangen een bedrag per school (de “vaste voet”) en een bedrag per leerling. Deze bedragen zijn als volgt opgebouwd:

- ⌘ Schoonmaken;
- ⌘ Instandhouding gebouwen;
- ⌘ Overige exploitatiekosten.

Het bedrag per school is voor alle scholen gelijk, het bedrag per leerling is afhankelijk van de schoolsoort, afdeling en leerjaren.

De bekostigingsbedragen voor de materiële exploitatie worden jaarlijks in een ministeriële regeling bekend gemaakt. Deze regeling wordt uiterlijk 1 oktober voorafgaand aan het kalenderjaar in de Staatscourant gepubliceerd. Gelijktijdig met die publicatie wordt de regeling aan de Tweede Kamer voorgelegd zodat Kamerleden de ruimte krijgen om vragen te stellen. Na het akkoord van de Tweede Kamer treedt de regeling in werking.

Eens in de vijf jaar wordt de toereikendheid en systematiek van de materiële exploitatiebekostiging geëvalueerd; de Tweede Kamer zal de volgende evaluatie in 2007 ontvangen.

In bijlage 3 is een voorbeeldberekening (conform de berekeningstool die op de website van het LWPrO is te raadplegen) opgenomen voor een zelfstandige school voor praktijkonderwijs.

5. Betaalritme

Naast de wijzigingen op het gebied van de personele en materiële bekostiging krijgt u ook te maken met een nieuw fenomeen: het betaalritme.

In het voortgezet onderwijs is aan de betaalbaarstelling van de personele en materiële bekostiging een betaalritme gekoppeld.

De materiële bekostiging wordt in gelijke maandelijkse termijnen (1/12-deel) aan u betaalbaar gesteld. Voor de personele bekostiging geldt het volgende betaalritme: 32% voor de maanden augustus tot en met december en 68% voor de maanden januari tot en met juli. Voor de periode van 1 augustus 2006 tot en met 31 december 2006 ontvangt u dus 32% van de op kalenderjaarbasis berekende personele bekostiging. Uitgaande van de werkelijke uitgaven ontstaat hierdoor een tijdelijk financieringsgat van maximaal 7,5%. Dit bestaat o.a. uit de vanaf augustus tot en met december opgebouwde vakantie-aanspraken en de sociale lasten over de maand december. Deze kosten komen namelijk niet in deze 5 maanden tot betaling, maar in de 7 maanden daarna.

Dit wordt opgelost door de scholen een vordering op OCW in de jaarrekening op te laten nemen, die jaarlijks berekend wordt op basis van de eerder genoemde schuld aan het personeel in het kader van het vakantiegeld en de sociale lasten over de maand december. Hierdoor blijft de boekhouding van de school de juiste informatie leveren. Voor alle duidelijkheid: de scholen komen in liquide middelen niets tekort, het gaat louter en alleen om de boekhoudkundige verwerking van de nog te ontvangen bekostiging. Immers, de school ontvangt in de daarop volgende maanden van het kalenderjaar ongeveer 7,5% meer dan 7/12 deel van de bekostiging om aan hun betalingsverplichtingen te kunnen voldoen. Voor de achtergronden verwijs ik u korthedshalve naar de Regeling onvoorziene gevallen bij invoering vereenvoudiging bekostiging voortgezet onderwijs, gepubliceerd in het Gele katern van 23 maart 2005 (nr. 5) en gewijzigd in de Staatscourant van 30 januari 2006 (nr. 21).

6. Vervangingsfonds

Met ingang van 1 januari 2006 zijn de vervangingsuitgaven in het voortgezet onderwijs gedecentraliseerd. Schoolbesturen zijn vanaf 1 januari 2006 niet langer verplicht aangesloten bij het Vervangingsfonds (VF). Vanaf 1 augustus 2006 komt deze verplichting ook voor u te vervallen. Via de personele bekostiging blijft u wel een vergoeding ontvangen voor vervangingsuitgaven. Deze opslag, verwerkt in de gemiddelde personeelslast, hoeft u echter niet meer te gebruiken om premie te betalen aan het Vervangingsfonds. In plaats daarvan moet u zelf de kosten van vervanging betalen. Het kan zijn dat u voldoende heeft aan de opslag of hierop onderhoudt. Het kan ook zijn dat u meer moet uitgeven aan vervanging dan u aan opslag ontvangt. Nu u eigen risicodrager wordt, is het voor u nog belangrijker een professioneel Arbo-, Verzuim- en Reïntegratiebeleid (AVR-beleid) te voeren. Voor 2006 is het te vroeg om de AVR-taken van het VF te staken. Het VF zal de activiteiten in het kader van de bedrijfsgezondheidszorg in 2006 dan ook nog voortzetten. Voor de langere termijn werken Schoolmanagers_VO, Werkgeversverbond Voortgezet Onderwijs en besturenorganisaties gezamenlijk een voorstel uit voor het vormgeven en organiseren van AVR-taken in de toekomst.

In ieder geval ontstaat er, naast meer autonomie en ruimte om eigen keuzes te maken, een beperkt financieel risico door de decentralisatie van de vervangingsuitgaven. Schoolbesturen met scholen voor praktijkonderwijs, voortgezet onderwijs en primair onderwijs hebben hiervoor eind 2005 een eenmalig overgangsbudget ontvangen van € 42.000,=.

Schoolbesturen met alleen scholen voor praktijkonderwijs dan wel gecombineerd met scholen voor primair onderwijs hebben deze tegemoetkoming nog niet ontvangen. Om deze laatste schoolbesturen tegemoet te komen ontvangen zij ook eenmalig een overgangsbudget van € 42.000,= per bestuur. Bepalend is de peildatum van 1 augustus 2006. Kleine besturen krijgen precies hetzelfde bedrag als grote. Zij krijgen daardoor naar verhouding meer, omdat dit bedrag voor hen een groter percentage van de personele bekostiging betekent dan voor grotere besturen. De risico's zijn echter groter voor de kleine besturen, waar de kosten voor vervanging van een personeelslid verhoudingsgewijs zwaarder op de begroting drukken dan bij grote. Dit budget komt in de overgangsregeling die in het voorjaar van 2006 wordt gepubliceerd (zie hoofdstuk 10). Schoolbesturen kunnen dit bedrag apart zetten, er een verzekering mee afsluiten die het risico dekt of investeren in (toekomstig) AVR-beleid.

7. Participatiefonds

In navolging op de decentralisatie van de vervangingsuitgaven zijn schoolbesturen voor voortgezet onderwijs vanaf 1 januari 2007 niet langer verplicht aangesloten bij het Participatiefonds. Vanaf 1 januari 2007 komt deze verplichting ook voor u te vervallen. Via de personele bekostiging blijft u wel een vergoeding ontvangen voor wachtgelduitgaven. Deze opslag, verwerkt in de gemiddelde personeelslast, hoeft u niet meer te gebruiken om premie te betalen aan het Participatiefonds. In plaats daarvan betaalt u zelf de wachtgeldkosten. Dat gebeurt via het model van normatief verevenen. Op hoofdlijnen komt dat erop neer dat een groot deel van de uitgaven wordt gedragen door het collectief van de schoolbesturen. Zij dragen allen een evenredig deel bij, gerelateerd aan de omvang van hun personele bekostiging. Van de uitgaven voor uitkeringen die beginnen op of na 1 januari 2007 komt 25% ten laste van het veroorzakende bestuur, 75% wordt gedragen door het collectief van de schoolbesturen. CFI zal dit model van normatief verevenen uitvoeren. Schoolbesturen ontvangen in de loop van 2006 uitgebreide informatie over deze verandering.

Naast een beperkt financieel risico ontstaat er door deze decentralisatie ook meer autonomie en ruimte om eigen keuzes te maken. Om alle schoolbesturen tegemoet te komen ontvangen zij in relatie tot deze operatie eenmalig een overgangsbudget. Hierbij wordt dezelfde systematiek gehanteerd als bij het overgangsbudget vervangingsuitgaven. Elk bestuur krijgt hetzelfde bedrag, in dit geval € 16.000. Bepalend is de peildatum van 1 januari 2007. Net als voor het overgangsbudget vervangingsuitgaven is dit een niet geormerkte, aanvullende bekostiging waarvoor men geen aanvraag hoeft in te dienen. Dit bedrag wordt in de maand december 2006 betaalbaar gesteld (zie Regeling overgangsbudgetten decentralisatie vervangingsuitgaven en wachtgelduitgaven, gepubliceerd in de Staatscourant van 18 november 2005, nr. 225). Het overgangsbudget voor de wachtgeldrisico's is lager dan dat voor de vervangingrisico's. Achtergrond daarvan is dat schoolbesturen volledig eigen risicodragers worden van de vervangingsuitgaven. De wachtgelduitgaven worden voor een groot deel binnen de sector verevend en slechts 25% komt rechtstreeks ten laste van het veroorzakende bestuur. Via het vereveningsmodel is er dus al sprake van risicospreiding van de wachtgelduitgaven en daarom kan worden volstaan met een lager overgangsbudget.

8. Leerlingen met een taalachterstand

Zoals bekend komen de scholen voor praktijkonderwijs die nog tot 1 augustus 2006 op declaratiebasis worden bekostigd vanaf 1 januari 2007 niet in aanmerking voor het leerplusarrangement VO en de nieuwkomersregeling VO. De reden hiervan is dat het Onderwijsnummer (de elektronische gegevensuitwisseling van de leerlinggegevens met BRON (basisregister onderwijs) hier nog niet is ingevoerd.

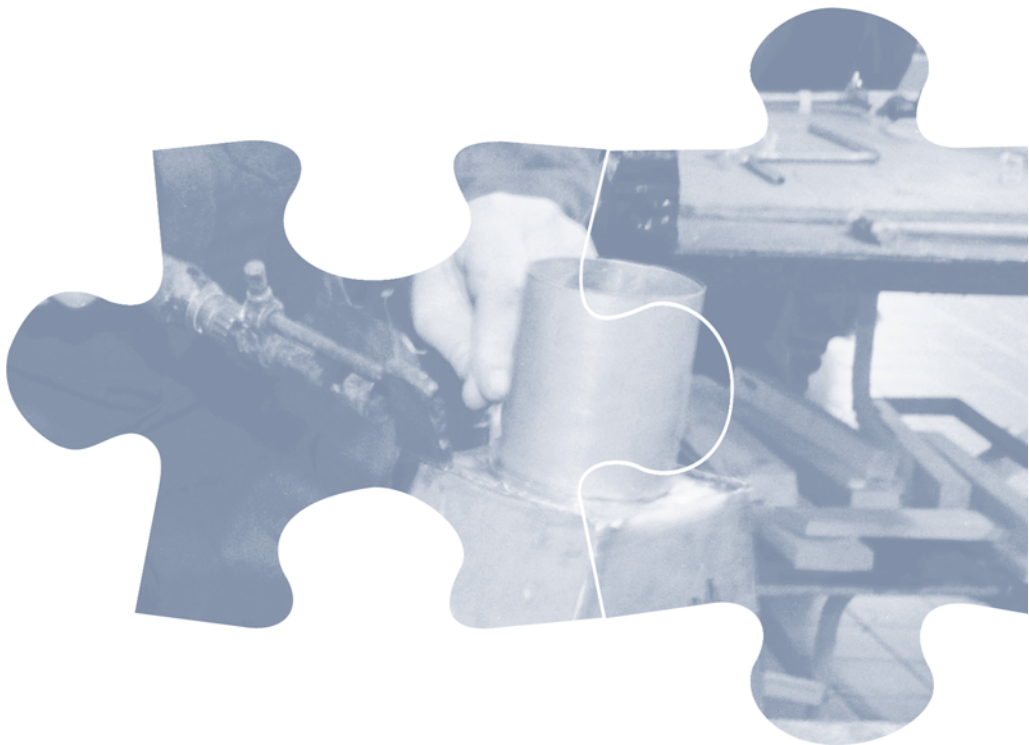
Op het moment dat deze scholen via BRON de leerlinggegevens uitwisselen en dus de benodigde gegevens beschikbaar zijn, doen zij –mits zij voldoen aan de voorwaarden van de regeling-volwaardig mee met het leerplusarrangement VO en de nieuwkomersregeling VO. Daarom gaat voor u vanaf 1 augustus 2006 een andere regeling gelden totdat het Onderwijsnummer ook bij uw school is ingevoerd.

Deze regeling houdt in dat u vanaf 1 augustus 2006 een aanvulling op de reguliere personele bekostiging ontvangt voor leerlingen met een taalachterstand. Het aantal leerlingen is bepaald op de teldatum van 1 oktober 2003 en vastgesteld op basis van de destijds geldende criteria. Dit aantal leerlingen wordt vermenigvuldigd met een bedrag per leerling en vanaf 1 augustus 2006 toegevoegd aan de reguliere personele bekostiging. Deze overgangsvoorziening loopt tot en met 2010. In 2009 en 2010 wordt de voorziening afgebouwd (2009: 60%; 2010: 30%). Aangenomen mag worden dat voor dit tijdstip het Onderwijsnummer ook voor uw school is ingevoerd en u in aanmerking kan komen voor het leerplusarrangement VO en de nieuwkomersregeling VO.

Dit onderdeel wordt net als het vorige onderdeel (vervanging) opgenomen in de overgangsregeling zie hoofdstuk 10).

9. Onderwijsnummer

De scholen voor praktijkonderwijs die per 1 augustus 2006 overgaan op lumpsumbekostiging zijn de enige VO-scholen die nog zonder Onderwijsnummer werken. OCW is gestart met voorbereidingen om ook voor deze laatste scholen te komen tot invoering van het Onderwijsnummer. Er is veel voor te zeggen het Onderwijsnummer zo snel mogelijk in te voeren. Daartegen pleit evenwel dat de scholen voor praktijkonderwijs dan tegelijkertijd met een aantal stevige trajecten belast worden, invoering lumpsumbekostiging, overgang naar de CAO VO en invoering Onderwijsnummer. Alles afwegende wordt er daarom naar gestreefd om het Onderwijsnummer op 1 oktober 2008 in te voeren. Hiermee hebben de scholen voor praktijkonderwijs de tijd om zich hierop voor te bereiden. Over het invoeringstraject zult u de komende tijd nog nader geïnformeerd worden.

10. Overgangsregeling

De overgang naar de lumpsumbekostiging leidt ertoe dat een aantal schoolbesturen er in bekostiging op vooruit gaan en een aantal er op achteruit gaan. Om de schoolbesturen die erop achteruit gaan in de gelegenheid te stellen naar de nieuwe situatie toe te groeien zal een overgangsregeling gelden. Ook u kunt hiermee geconfronteerd worden. Hierin is vastgelegd dat bij de beoordeling of sprake is van een achteruitgang in bekostiging, wordt uitgegaan van een vergelijking van een berekend bedrag "bekostiging schooljaar 2004/2005" (A) (op basis van de dan nog geldende bekostigingsparameters) met een berekend bedrag "fictieve lumpsumbekostiging schooljaar 2004/2005" (B) (op basis van de nieuwe bekostigingsparameters van 1 augustus 2006 en het prijspeil van 2004/2005). De berekeningen vinden plaats met behulp van de uitkomsten over het meetjaar 2004/2005. Informatie over het meetjaar is al in 2004 uitvoerig verstrekt via de voorlichtingspublicatie meetjaar lumpsum primair onderwijs en scholen voor praktijkonderwijs met declaratiebekostiging (Gele katern van 28 april 2004, nr. 8a).

Aan het berekende bedrag "bekostiging schooljaar 2004/2005" wordt het budget van de Regeling bekostiging voor personeels- en arbeidsmarktbeleid en opslagpercentages PF/VF 2004-2005, gepubliceerd in het Gele katern van 28 juli 2004, nr. 13) toegevoegd. De reden hiervan is dat de vergelijkbare onderdelen schoolbudget en nascholing al in de ratio's van 1 augustus 2006 zijn verwerkt. Deze ratio's worden gebruikt om het bedrag "fictieve lumpsumbekostiging schooljaar 2004/2005" te berekenen.

Zoals in hoofdstuk 8 is beschreven, is voor de bekostiging van leerlingen met een taalachterstand een afzonderlijke overgangsvoorziening getroffen. De bekostigingselementen van deze voorziening zijn echter ook van belang voor de overgangsregeling die gebaseerd is op het meetjaar 2004/2005. Met behulp van dit leerlingenaantal en het bedrag per leerling wordt namelijk het beschikbare budget voor het meetjaar 2004/2005 berekend. Dit budget wordt vervolgens toegevoegd aan het berekende bedrag "fictieve lumpsumbekostiging schooljaar 2004/2005", omdat het vergelijkbare onderdeel 'Formatie speciale doeleinden scholen c.q. onderwijsachterstandenbestrijding' al in het berekende bedrag "bekostiging schooljaar 2004/2005" is meegenomen. Door de toevoeging van de bovenvermelde onderdelen ontstaat een zuivere vergelijking van beide bekostigingssystemen.

De berekeningen worden per school voor praktijkonderwijs uitgevoerd op basis van het aantal leerlingen van 1 oktober 2003 omdat dit de basis vormt voor de bekostiging van het schooljaar (=meetjaar) 2004/2005. Daarna wordt er per schoolbestuur beoordeeld of er sprake is van voor- of achteruitgang in bekostiging van de scholen voor praktijkonderwijs. Dit wordt vastgesteld door de uitkomsten per school op schoolbestuursniveau te salderen. Bij schoolbesturen met bijvoorbeeld twee scholen voor praktijkonderwijs kan het dus voorkomen dat er bij één school sprake is van een achteruitgang terwijl de andere school erop vooruitgaat. Blijkt na saldering dat het schoolbestuur erop vooruit gaat dan bestaat er geen aanspraak op deze overgangsregeling. Als na saldering sprake is van een achteruitgang ($B < A$) in de bekostiging van het schoolbestuur, vindt toepassing van de overgangsregeling (ovregeling) plaats.

Schematisch wordt per school de volgende vergelijking uitgevoerd:

Bekostiging schooljaar 2004/2005 (A)	Fictieve lumpsumbekostiging schooljaar 2004/2005 (B)	O V R E G E L I N G
⌘ Gemeten gedeclareerde salariskosten (eventueel gecorrigeerd voor te veel verbruikte formatierekeneenheden);	⌘ Personele bekostiging o.b.v. bekostigingsparameters per 1/8/2006 en prijspeil 2004/2005;	
⌘ Kosten verzilverde formatierekeneenheden;	⌘ Bekostiging van leerlingen met een taalachterstand	
⌘ Bekostiging voor personeels- en arbeidsmarktbeleid.		
⌘ Materiële bekostiging: VELO	⌘ Materiële bekostiging: BSM	
⌘ Leerlingentelling: 1 augustus 2003, exclusief groeiregeling	⌘ Leerlingentelling: 1 augustus 2003, exclusief leerlingfluctuatiefactor	

De schoolbesturen worden het eerste (school)jaar, gerekend vanaf 1 augustus 2006, volledig gecompenseerd; daarna wordt de compensatie afgebouwd. De afbouw vindt plaats met behulp van een jaarlijks oplopend drempelpercentage van 2%. De overgangsregeling heeft een looptijd van vier (school)jaren.

Voorbeeld: schoolbestuur X gaat er in het meetjaar 2004/2005 6% op achteruit: vanaf 1 augustus 2006 ontvangt het schoolbestuur voor het eerste (school)jaar het bedrag dat overeenkomt met het verschil in bekostiging van 6%, het tweede (school)jaar 4% (6%-2%), het derde (school)jaar 2% (6%-4%) en het laatste (school)jaar 0% (6%-6%).

De nadere details van deze overgangsregeling worden in het voorjaar 2006 in een ministeriële regeling bekend gemaakt en in de Staatscourant gepubliceerd.

11. Jaarverslag over 2006.

Naast een andere financiering van de personele en materiële kosten krijgt u ook te maken met een gewijzigde verantwoordingsprocedure. Omdat de rijksvergoeding over de periode 1 januari tot en met 31 juli 2006 nog volgens de huidige systematiek (Aanvraag Vaststelling Rijksvergoeding, AVR) moet worden vastgesteld, zal voor dat kalenderjaar sprake zijn van een gebroken boekjaar. Dit houdt in, dat de financiële verantwoording in dat jaar zal moeten worden gesplitst en de inrichting van de financiële administratie moet worden aangepast.

Voor 2006 moet er, ongeacht de samenstelling van een schoolbestuur, één jaarverslag (incl. voorgeschreven bijlagen), voorzien van de AVR over de periode 1/1/2006 tot 1/8/2006, ingediend worden. Afhankelijk van de samenstelling van een schoolbestuur variëren de richtlijnen voor het jaarverslag. Hierbij kunnen de volgende categorieën onderscheiden worden:

- 1 één school voor praktijkonderwijs, geen andere onderwijsvormen: jaarverslag VO
- 2 meer scholen voor praktijkonderwijs, geen andere onderwijsvormen: jaarverslag VO
- 3 één of meer scholen voor praktijkonderwijs ressorterend onder een schoolbestuur met alleen VO-scholen: jaarverslag VO
- 4 één of meer scholen voor praktijkonderwijs ressorterend onder een schoolbestuur met alleen PO-scholen. In dat geval is de ontvangen rijksbijdrage per onderwijsvorm bepalend voor de wijze waarop het jaarverslag (jaarverslag PO of jaarverslag VO) moet worden ingediend.
- 5 één of meer scholen voor praktijkonderwijs ressorterend onder een schoolbestuur met meer onderwijsvormen, zoals PO en VO. In dat geval is de ontvangen rijksbijdrage per onderwijsvorm bepalend voor de wijze waarop het jaarverslag (jaarverslag PO of jaarverslag VO) moet worden ingediend.

Welke richtlijn (VO of PO) gebruikt moet worden en wat voor sectorspecifieke informatie (exploitatieoverzicht per brinnummer en/of kengetallen) is vereist, is afhankelijk van het antwoord op de vraagstelling onder de punten 1 tot en met 5.

Voor het overgangsjaar 2006 worden de balans en de exploitatierekening per balansdatum opgesteld. Deze omvatten het gehele jaar 2006. Voor de berekening van de rijksvergoeding over de periode tot en met juli 2006 gelden de voorschriften van de AVR.

Na invoering van lumpsumbekostiging vervalt de AVR met al haar informatieformulieren volledig en wordt het hele model jaarverslag verplicht gesteld.

Om deze overgang zo geleidelijk en soepel mogelijk te laten verlopen kunnen alle besturen dit jaarverslag indienen met behulp van het elektronische programma Elektronisch Financieel Jaarverslag (EFJ). Het Elektronisch Financieel Jaarverslag (EFJ) is een computerprogramma op cd-rom dat schoolbesturen hiervoor kunnen gebruiken. CFI heeft dit programma ontwikkeld om de financiële gegevens uit de jaarrekening elektronisch, per e-mail of op diskette, te verzenden. De EFJ-cd-rom wordt jaarlijks geactualiseerd en naar alle schoolbesturen gezonden. EFJ bevat een overzicht van alle door het Ministerie van OCW bekostigde instellingen. Zij kunnen zichzelf op de cd-rom selecteren. In EFJ is een speciale bijlage opgenomen voor de opstelling en indiening van de AVR over de eerste periode van 2006.

Bijlage 1: overzicht bekostigingsparameters personele bekostiging.

Schoolsoortgroepen:

- a schoolsoortgroep 1:
 - 1°. scholen voor mavo, vbo en scholengemeenschappen mavo/vbo, inclusief de afdeling leerwegondersteunend onderwijs of praktijkonderwijs;
 - 2°. scholen voor praktijkonderwijs waarop artikel 9 van het Besluit RVC's, regionaal zorg-budget en praktijkscholen met declaratiebekostiging niet van toepassing is;
- b schoolsoortgroep 2: scholen voor vwo, havo en scholengemeenschappen vwo/havo;
- c schoolsoortgroep 3: scholengemeenschappen havo/mavo of scholengemeenschappen vwo/havo/mavo, inclusief de afdelingen leerwegondersteunend onderwijs;
- d schoolsoortgroep 4: scholengemeenschappen havo/mavo/vbo of scholengemeenschappen vwo/havo/mavo/vbo, inclusief de afdelingen leerwegondersteunend onderwijs of praktijkonderwijs.

Overzicht van ratio's en vaste voeten:

School soort groep	Nr.	Naam	Ratio DIR	Vaste Voet OP	Ratio OP	Ratio OP Lwoo/pro	Ratio OOP
1	1	Cat. Mavo/lwoo	169,12	2,43	20,00	8,87	104,38
1	2	Cat. Vbo/lwoo*)	169,12	2,64	17,14	8,87	104,38
1	3	Cat. lwoo	169,12	2,64	Nvt	8,87	104,38
2	4	Cat. ath., gymn. of havo	169,12	2,55	20,00	Nvt	104,38
2	5	Cat. lyceum	169,12	2,55	20,00	Nvt	104,38
2	6	Sgs. vwo/havo	169,12	4,47	20,00	Nvt	104,38
2	7	Sgs. lyceum/havo	169,12	4,47	20,00	Nvt	104,38
3	8	Sgs. havo/mavo/lwoo	169,12	2,65	20,00	8,87	104,38
3	9	Sgs. vwo/havo/mavo/lwoo	169,12	4,91	20,00	8,87	104,38
3	10	Sgs. lyceum/havo/mavo/lwoo	169,12	4,91	20,00	8,87	104,38
1	11	Sgs. mavo/vbo/lwoo*)	169,12	4,24	17,14	8,87	104,38
4	12	Sgs. havo/mavo/vbo/lwoo *)	169,12	3,97	17,14	8,87	104,38
4	13	Sgs. vwo/mavo/vbo/lwoo *)	169,12	3,97	17,14	8,87	104,38
4	14	Sgs. vwo/havo/mavo/vbo/lwoo *)	169,12	5,36	17,14	8,87	104,38
1	15	School voor praktijkonderwijs	169,12	3,14	Nvt	8,87	104,38
		Verticale scholengemeenschappen	228,57				

Leeswijzer: de ratio voor directie is: 1 bekostigde fte/169,12 leerlingen

*) eventueel inclusief een afdeling praktijkonderwijs: deze leerlingen hebben de ratio 8,87

Bijlage 2: Voorbeeldberekening personele bekostiging

De totale personele bekostiging is een lumpsumbekostiging bestaande uit verschillende onderdelen en wordt uitgedrukt in een landelijke gemiddelde personeelslast voor directie, leraren en onderwijsondersteunend personeel.

De berekeningsgrondslag is terug te vinden in het Formatiebesluit WVO waarin, per personeelscategorie, een aantal ratio's is vastgesteld. In de ministeriële 'GPL-regeling' worden jaarlijks de daarbijbehorende GPL-bedragen gepubliceerd, voorzien van een uitgebreide toelichting op onderdeelniveau. Het praktijkonderwijs is ingedeeld in de schoolsoortgroep 1.

De onder A, B en C vermelde GPL'en zijn gebaseerd op de peildatum van 1 januari 2006.

Hieronder volgen de bekostigingsbedragen en de ratio's van de drie personeelscategorieën:

A.	Directie: formule: $a/b \times c$		Ratio:
	Gemiddelde personeelslast:	€ 71.414,30 (c)	169,12 (b)
B.	Leraren: formule: $a/d \times e$		Ratio:
	Gemiddelde personeelslast:	€ 60.932,50 (e)	8,87 (d)
	Vaste voet: formule: $f \times e$	3,14 (f)	
C.	OOP: formule: $a/g \times h$		Ratio:
	Gemiddelde personeelslast:	€ 37.445,80 (h)	104,38 (g)

Brinnummer school:	60ls	60LS = voorbeeld
Aantal leerlingen (a):	80	01-okt-05
Cumi/pro (b):	12	01-okt-03 => N/B= Niet/Bestaand brinnummer

Berekening:	Bekostigingsbedragen per school		
	A. Directie:	$0,473 = a/b \times c =$	€ 33.778,96
	B. Leraren:		
	Vaste voet:	$3,14 = f \times e =$	€ 191.328,05
	Ratio:	$9,019 = a/d \times e =$	€ 549.550,22
	C. OOP:	$0,766 = a/g \times h =$	€ 28.683,48
	Totale personele bekostiging:	13,398	€ 803.340,71
	D. Cumi/pro (b) x het bedrag per leerling:	€ 910,00	€ 10.920,00
	Totale personele bekostiging 2006 (=X):		€ 814.260,71

Bijlage 3: Voorbeeldberekening materiële bekostiging

De totale BSM-bekostiging is een lumpsumbekostiging bestaande uit verschillende onderdelen en wordt uitgedrukt in de formule: $Y = Y_a + Y_b + Y_c$, waarbij

$Y = Y_a + Y_b + Y_c$, waarbij

Y = rijksbekostiging per school per jaar

Y_a = bedrag per school

Y_b = bedragen afhankelijk van de normatieve ruimtebehoefte (instandhouding gebouwen)

Y_c = bedrag per leerling voor schoonmaak en overige exploitatiekosten

In de ministeriële 'BSM-regeling' worden jaarlijks de daarbijbehorende bedragen gepubliceerd, voorzien van een toelichting op onderdeelniveau. De onder A, B en C vermelde bedragen zijn gebaseerd op de peildatum van 1 januari 2006.

Voor het symbool Y_b geldt een formule, waarin gerekend wordt met een vast bedrag per school en een bedrag per variabele indicator (leerling).

Hieronder volgen de bedragen van de drie hoofdgroepen van de materiële bekostiging:

- A. Bedrag per school: (= Y_a): € 15.146,96
- B. Bedragen afhankelijk van de normatieve ruimtebehoefte (= Y_b):
 Bedrag per school: € 14.225,45
 Bedrag per leerling: € 124,38
- C. Bedrag per leerling voor schoonmaak en overige exploitatiekosten (= Y_c):
 Bedrag per leerling: € 920,11

Brinnummer school:	601s	
Aantal leerlingen:	80	01-okt-05

Berekening:	Bedrag per school voor schoonmaak en overige expl.kosten: (= Y_a):	€	15.146,96	
	Bedragen afhankelijk van de normatieve ruimtebehoefte (= Y_b):			
	Bedrag per school:	€	14.225,45	
	Bedrag per leerling:	€	124,38	€ 9.950,40
	Totaal Y_b :	€	24.175,85	€ 24.175,85
	Bedrag per leerling voor schoonmaak en overige exploitatiekosten (= Y_c):			
	Bedrag per leerling:	€	920,11	€ 73.608,80
	Totaal Y_c :	€	73.608,80	€ 73.608,80
	Totale materiële bekostiging:	€	112.931,61	
	Totale materiële bekostiging 2006 (=Y):	€	112.931,61	

Te raadplegen literatuur:

Financieel Handboek lumpsum praktijkonderwijs
Quick scan lumpsum zelfstandig praktijkonderwijs
Code goed bestuur
Brochure Invoering lumpsum praktijkonderwijs 'in de praktijk gelijk'
Brochure vereenvoudiging bekostiging voortgezet onderwijs
Nieuwsbrieven subwerkgroep Flankerend beleid
Rapport ECORYS: voorbereidingen op lumpsum in het praktijkonderwijs (1^e en 2^e meting)

Links:

www.praktijkonderwijs.nl
www.minocw.nl
www.mijncofi.nl
www.lumpsumpo.nl
www.aob.nl
www.besturenraad.nl
www.bondkbvo.nl
www.cmhf.nl
www.ocnv.nl
www.vbs.nl
www.vgs.nl
www.vosabb.nl
www.avv.nl
www.schoolmanagersvo.nl